

ಭಾರತೀಯ ಚಿತ್ರರಸಿಕರ ಗಮನಸೆಳೆದ ಪಂತುಲು ಮೇಷ್ಟ್ರು ಕನ್ನಡದ 'ಸ್ಕೂಲ್ ಮಾಸ್ಟರ್'

ಕನ್ನಡ ಚಿತ್ರರಂಗಕ್ಕೆ ದಲಿತಪ್ರಜ್ಞೆಯ ಕಸಿಮಾಡಿದ 'ಚೋಮನ ದುಡಿ'

ಗಿರೀಶ ಕಾಸರವಳ್ಳಿಯವರ ವೃತ್ತಿಜೀವನದ ಮೇರುಕೃತಿ 'ಘಟಶ್ರಾದ್ಧ'

ಪರಿಚಯಿಸಿದ ಚಿತ್ರವೂ ಹೌದು. ಈ ಚಿತ್ರದ ಮೂಲಕ, ಪುಣೆ ಫಿಲ್ಮ್ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್‌ನ ಪ್ರತಿಭೆ ಎಸ್. ರಾಮಚಂದ್ರ ತಮ್ಮ ಛಾಯಾಗ್ರಹಣಯಾನವನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿದ್ದೂ ವಿಶೇಷವೇ. ಅದೇ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್‌ನ ಉಮೇಶ್ ಕುಲಕರ್ಣಿ ಈ ಸಿನಿಮಾದ ಸಂಕಲನಕಾರರು.

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಆಲನಹಳ್ಳಿಯವರ ಕಿರು ಕಾದಂಬರಿಯನ್ನು ಆಧರಿಸಿ, ಗಿರೀಶ ಕಾರ್ನಾಡರು ನಿರ್ದೇಶಿಸಿದ 'ಕಾಡು' ಬಾಲಕನೊಬ್ಬನ ಕಣ್ಣಿನ ಮೂಲಕ ಊರು ಹಾಗೂ ಕಾಡನ್ನು ನೋಡುವ ಪ್ರಯತ್ನ. ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಜಯಚಾಮರಾಜೇಂದ್ರ ಪಾಲಿಟೆಕ್ನಿಕ್‌ನಲ್ಲಿ ಛಾಯಾಗ್ರಹಣ ಕಲಿತಿದ್ದ ಬಾಲಿವುಡ್‌ನ ಗೋವಿಂದ ನಿಹಲಾನಿ ಛಾಯಾಗ್ರಾಹಕರಾಗಿದ್ದ ಈ ಸಿನಿಮಾದಲ್ಲಿ ಅಮರೀಶ್ ಪುರಿ ಗೌಡನ ಪಾತ್ರದಲ್ಲಿ ನಟಿಸಿದ್ದರು. ಅಂದಿನ ಚಲನಚಿತ್ರ ವಾಣಿಜ್ಯಮಂಡಳಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಎಂ. ಭಕ್ತವತ್ಸಲ ಅವರ ಪತ್ನಿ ಪ್ರೇಮಾ, 'ನಂದಿನಿ' ಎನ್ನುವ ಹೆಸರಲ್ಲಿ ನಾಯಕಿ ಪಾತ್ರದಲ್ಲಿ ನಟಿಸಿದ್ದರು. ಅವರ ಪಾತ್ರಪೋಷಣೆಗೆ 'ಊರ್ವಶಿ' ಹೆಸರಿನ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ನಟಿ ರಾಷ್ಟ್ರಪ್ರಶಸ್ತಿ ದೊರೆಯಿತು. ದ್ವಿತೀಯ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಸಿನಿಮಾ ರಾಷ್ಟ್ರಪ್ರಶಸ್ತಿ ಹೆಮ್ಮೆಯೂ 'ಕಾಡು' ಚಿತ್ರದ್ದಾಗಿದೆ.

ಶಿವರಾಮ ಕಾರಂತರ 'ಚೋಮನ ದುಡಿ' ಕಾದಂಬರಿ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ದಲಿತ ಸ್ಪರ್ಶ ನೀಡಿದಂತೆ, ಬಿ.ವಿ. ಕಾರಂತರ ನಿರ್ದೇಶನದ 'ಚೋಮನ ದುಡಿ' (1975) ಕನ್ನಡ ಚಿತ್ರರಂಗಕ್ಕೆ ದಲಿತ ಸಂವೇದನೆಯನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸಿತು.

ಸಾಹಿತ್ಯದ ಮೂಲಕ ಕನ್ನಡ ಸಿನಿಮಾ ಸಂಪನ್ನಗೊಂಡದ್ದರ ಒಂದು ಮೈಲಿಗಲ್ಲಿನ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಗುರ್ತಿಸಬಹುದಾದ ಸಿನಿಮಾ 'ಸಂಸ್ಕಾರ'. ಕನ್ನಡ ಚಿತ್ರರಂಗದ ಸ್ವರ್ಣಕಮಲ ಪರಂಪರೆಯ ಮೊದಲ ಕೊಯಿಲು ಈ 'ಸಂಸ್ಕಾರ'. ಈ ಸಿನಿಮಾದ ಕಥನ, ಜ್ಞಾನಪೀಠ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪುರಸ್ಕೃತ ಲೇಖಕ ಯು.ಆರ್. ಅನಂತಮೂರ್ತಿ ಅವರ ಅದೇ ಹೆಸರಿನ ಕಾದಂಬರಿಯನ್ನು ಆಧರಿಸಿದ್ದು. ಈ ಸಿನಿಮಾ ರೂಪುಗೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿ ಸಾಹಿತಿಗಳಾದ ಗಿರೀಶ ಕಾರ್ನಾಡ, ಲಂಕೇಶ್, ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಖ್ಯಾತಿಯ ಸರೋದ್ ವಾದಕ ರಾಜೀವ ತಾರಾನಾಥ, ಚಿತ್ರಕಾರ ಎಸ್.ಜಿ. ವಾಸುದೇವ್, ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾದ ಸಿನಿಮಾ ತಂತ್ರಜ್ಞ ಟಾಮ್ ಕೋವನ್, ತೆಲುಗು ನವ್ಯ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಮುಖ್ಯಕವಿ ಪಟ್ಟಾಭಿರಾಮ ರೆಡ್ಡಿ- ಹೀಗೆ ಹಲವು ಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ಪ್ರತಿಭಾವಂತರು ದುಡಿದಿದ್ದರು. ಹೊಸ ಅಲೆಯ ಭಾರತೀಯ ಸಿನಿಮಾ ಪರಂಪರೆಯಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡದ ಛಾಪು ಮೂಡಿಸಿದ 'ಸಂಸ್ಕಾರ' ಸಿನಿಮಾ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಗಮನವನ್ನೂ ಸೆಳೆಯಿತು.

'ಸಂಸ್ಕಾರ'ದ ನಂತರ 'ಸ್ವರ್ಣಕಮಲ' ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರೆಸಿದ 'ಚೋಮನ ದುಡಿ'ಗೆ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಚಿತ್ರ ರಾಷ್ಟ್ರಪ್ರಶಸ್ತಿ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಚೋಮನ ಪಾತ್ರ ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ ಎಂ.ವಿ. ವಾಸುದೇವ ರಾವ್ ಅವರಿಗೆ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ನಟಿ ರಾಷ್ಟ್ರಪ್ರಶಸ್ತಿ ದೊರೆಯಿತು; ಶಿವರಾಮ ಕಾರಂತರಿಗೆ 'ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಕಥೆ' ಪ್ರಶಸ್ತಿಯೂ ದೊರೆಯಿತು.

ಶಿವರಾಮ ಕಾರಂತ, ಗಿರೀಶ ಕಾರ್ನಾಡ, ಪಿ. ಲಂಕೇಶ್, ಚಂದ್ರಶೇಖರ ಕಂಬಾರ, ಬರಗೂರು ರಾಮಚಂದ್ರಪ್ಪ, ಚದುರಂಗ, ರಾಜೀವ ತಾರಾನಾಥ, ಎಸ್.ಜಿ. ವಾಸುದೇವ್ ಅವರಂಥ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಸಾಧಕರು ಸಿನಿಮಾ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ತಮ್ಮ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯ ಮಾಧ್ಯಮವನ್ನಾಗಿ ಗುರ್ತಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದು ಕನ್ನಡ ಚಿತ್ರರಂಗದಲ್ಲಿನ ಹೊಸ ಅಲೆಯ ಹೊಳಪಿಗೆ ಕಾರಣವಾಯಿತು. ಇದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಗಿರೀಶ ಕಾಸರವಳ್ಳಿ, ಜಿ.ವಿ. ಅಯ್ಯರ್, ಬಿ.ವಿ. ಕಾರಂತ, ಎನ್. ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣ್, ಟಿ.ಎಸ್. ನಾಗಾಭರಣ ಅವರಂಥ ಸಿನಿಮಾ ವ್ಯಾಕರಣ ಬಲ್ಲ ಪ್ರತಿಭಾವಂತರು ಕನ್ನಡ ಚಿತ್ರರಂಗದ ಸಾಧನೆಗಳನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಿದರು. ಹೀಗೆ ಪ್ರಯೋಗಶೀಲ ಚಿತ್ರಗಳ ಅಲೆಯೊಂದು ಚಾಲ್ತಿಯಲ್ಲಿದ್ದಾಗಲೇ, ಅದಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾಗಿ ವ್ಯಾಪಾರಿ ಚಿತ್ರಗಳು ಕೂಡ ರೂಪುಗೊಂಡಿದ್ದು ವಿಶೇಷ. ಬಿ.ಆರ್. ಪಂತುಲು, ಪುಟ್ಟಣ್ಣ